

ในการศึกษาถึงภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล ในจังหวัดกระบี่ พังงา และ ภูเก็ต ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่ยังผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีในกลุ่มนี้ การศึกษาในครั้งนี้ได้พิจารณาข้อมูลทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล ตลอดจนได้นำเอาลักษณะที่เกี่ยวกับทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่คิดว่า มีอิทธิพลต่อภาวะเจริญพันธุ์เข้ามาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ลักษณะทางประชากรที่สำคัญ ซึ่งอาจยังผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ ได้แก่ อายุแรกสมรสของสตรี ระยะเวลาของการสมรส และการตายของทารก ลักษณะทางสังคม ได้แก่ การศึกษา ศาสนา แบบของครอบครัว และลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพของสามี อาชีพของภรรยา และรายได้ของคู่สมรส ปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ผลของการศึกษาพอจะสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยด้านประชากร

การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากรกับภาวะเจริญพันธุ์ พบว่า อายุแรกสมรสมีความสัมพันธ์กับภาวะเจริญพันธุ์ คือผู้ที่สมรสเมื่ออายุน้อย มีภาวะเจริญพันธุ์น้อยกว่าผู้ที่สมรสเมื่ออายุมาก เช่น จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสอายุต่ำกว่า 15 ปี จะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 3.87 คน ในขณะที่สตรีที่ทำการสมรสอายุ 15 - 19, 20-24 ปี มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 4.60 คน, 4.56 คน ตามลำดับ ยกเว้นสตรีที่ทำการสมรสเมื่ออายุ 25 ปี และมากกว่ามีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 1.93 คน อาจเป็นเพราะสตรีในช่วงอายุนี้อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งคำนึงถึงด้านเศรษฐกิจมากกว่าที่จะมีลูกจะทำให้เป็นภาระและหมดโอกาสในการทำงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า มีจังหวัดกระบี่และภูเก็ต มีแบบแผนเหมือนกันคือ มีอายุแรกสมรสต่ำ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยน้อย และสตรีที่มีการสมรสเมื่ออายุมากขึ้น มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยมากขึ้นด้วย และจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยลดลงเมื่ออายุแรกสมรสตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ในขณะที่จังหวัดพังงาพบว่า อายุแรกสมรสมีความสัมพันธ์กับกับภาวะเจริญพันธุ์ คือผู้ที่สมรสเมื่ออายุน้อย มีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าผู้ที่สมรสเมื่ออายุมาก เช่น จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีที่สมรสอายุต่ำกว่า 15 ปี จะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 6.00 คน ในขณะที่สตรีที่ทำการสมรสอายุ 15-19, 20-24 และอายุ 25 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 3.94 คน 3.40 คน และ 1.00 คนตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มอายุหลัง คือสตรีอายุ 45-49 ปี พบว่ามีความผันแปรอยู่บ้าง เมื่อพิจารณาตามหมวดอายุเป็นรายจังหวัด พบว่ากลุ่มอายุ 25-34 แบบแผนของสตรีในกลุ่มนี้ค่อนข้างจะชัดเจน ในจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต ส่วนสตรีในกลุ่มอื่น ๆ ในทุกจังหวัด มีแบบแผนที่ไม่แน่นอน อาจเป็นเพราะเป็นข้อมูลบางจังหวัดมีน้อย เช่น จังหวัดพังงา และผู้ที่ให้ข้อมูลอาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้าง เพราะคนให้ข้อมูลมีการศึกษาน้อย ซึ่งมีผลทำให้ค่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยไม่แน่นอน

นอกจากนี้ยังพบว่าระยะเวลาการสมรสของสตรีมีความสัมพันธ์กับภาวะเจริญพันธุ์ โดยพบว่าสตรีที่มีการสมรสยาวนานกว่าจะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่า ตัวอย่างเช่นสตรีที่มีการสมรส 4 ปี และต่ำกว่าสตรีที่มีการสมรส 5-9 ปี จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 1.13 คน, และ 1.70 คนตามลำดับ ในขณะที่สตรีที่มีการสมรส 10-14 ปี 15-19 ปี, 20-24 ปี และ 25 ปีขึ้นไป จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.70 คน, 3.25 คน, 3.70 คน และ 3.97 คนตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า มีแบบแผนคล้ายกัน และเมื่อควบคุมด้วยอายุปัจจุบันของสตรี พบว่า มีแบบแผนของความสัมพันธ์เช่นเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อระยะเวลาการสมรสยาวขึ้น ส่วน

การพิจารณาเป็นรายหมวดอายุ มีผลออกมาไม่แน่นอน เพราะตัวเลขของข้อมูลไม่เท่ากัน และการเก็บข้อมูลแต่ละจังหวัดได้จำนวนสตรีที่อยู่ในหมวดอายุไม่เท่ากัน จึงไม่สามารถได้ผลออกมาตามแบบแผนได้

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตายของทารกกับภาวะเจริญพันธุ์ พบว่าการลดอัตราการตายมีผลทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ลดลง เช่น สตรีที่มีการตายของทารก 5-6 คน 3-4 คน จะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 4.80 คน และ 4.38 คนตามลำดับ แต่สตรีที่ทารกมีการตายน้อย คือ 1-2 คน มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.73 คน และเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดก็มีผลเช่นเดียวกัน เมื่อควบคุมโดยอายุของสตรีปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น 4 หมวดดังกล่าวแล้ว พบว่าได้ผลเช่นเดียวกัน คือการตายของทารกยิ่งสูง จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยจะสูงตามไปด้วย และเมื่อพิจารณาตามหมวดอายุเป็นรายจังหวัดได้ผลทำนองเดียวกัน อนึ่งเมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีตามหมวดอายุ เป็นรายจังหวัดพบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของทุกจังหวัดไม่ค่อยชัดเจน แต่จังหวัดภูเก็ตมีค่าต่ำกว่าจังหวัดกระบี่ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้ พอสรุปได้ว่าการตายของทารกสูงจะมีผลทำให้ภาวะเจริญพันธุ์สูงหรือภาวะเจริญพันธุ์ที่สูงจะมีผลทำให้การตายของทารกสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะเด็กในครอบครัวขนาดใหญ่จะได้รับการดูแลน้อยกว่าครอบครัวขนาดเล็ก ซึ่งอาจมีผลทำให้ภาวะการตายสำหรับเด็กในครอบครัวขนาดใหญ่สูงกว่าในครอบครัวขนาดเล็ก

ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ จากการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาการศึกษาของสามีปรากฏว่า สตรีที่สามีไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ จะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีที่สามีอ่านและเขียนหนังสือได้ อาทิเช่น เมื่อพิจารณาสามีจากทุกจังหวัดสำหรับสตรีที่ไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.65 คน ในขณะที่สตรีที่สามีสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 1.97 คน การพิจารณาเป็นรายจังหวัดก็ให้ผลในทำนองเดียวกันยกเว้นจังหวัดพังงา ที่สตรีที่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่า สตรีที่ไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ อาจเป็นเพราะข้อมูลที่เก็บมาจากจังหวัดพังงาน้อยไป และสตรีชาวเลโดยทั่ว ๆ ไปไม่ค่อยจะจดจำในเรื่องจำนวนบุตรเกิดรอดอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความแตกต่างไม่ค่อยชัดเจน และเมื่อพิจารณาโดยควบคุมด้วยอายุของสตรีโดยแบ่งเป็น 4 หมวดอายุคั้งกล่าว ก็ให้ผลที่เป็นแบบแผนที่ไม่ชัดเจน เช่นเกี่ยวกับการดูตามรายจังหวัด อาจจะเป็นเพราะด้วยเหตุผลคั้งกล่าวมาแล้ว

สำหรับการพิจารณาการศึกษาของสตรี พบว่า โดยทั่วไปแล้ว สตรีที่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ จะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่า สตรีที่ไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาทุกจังหวัดหรือพิจารณาแยกเป็นรายจังหวัด แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละหมวดอายุของทุกจังหวัด มาเปรียบเทียบกันแล้ว ไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนที่กล่าวไว้ ซึ่งอาจจะเป็นผลจากคำตอบที่คลาดเคลื่อน และผู้ไปสัมภาษณ์ต่างวัยและต่างภาษากัน อาจจะทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนไปบ้าง และผู้ที่สามารถอ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ ก็ไม่ได้จบชั้นสูงสุดอะไร ส่วนใหญ่เรียนหนังสือไม่ค่อยจะจบชั้นประถมศึกษาทั้งนั้น

การพิจารณาความสัมพันธ์ของลักษณะโครงสร้างของครอบครัว กับภาวะเจริญพันธุ์พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย เมื่อพิจารณารวมทุกจังหวัดที่ได้รับไม่แตกต่างกันมากนัก คือครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.65 คน ขณะที่ครอบครัวขยายมี 2.48 คน และเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า สำหรับจังหวัดภูเก็ต ครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครอบครัวขยายเล็กน้อย และจังหวัดกระบี่และจังหวัดพังงาพบว่า ค่าจำนวนบุตรคั้งกล่าวมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก พิจารณามหาอายุของแต่ละจังหวัดมาเปรียบเทียบกันทุกจังหวัดทุกหมวดอายุก็ได้ผลออกมาไม่เป็นไปตามแบบแผนที่แน่นอน อันนี้น่าจะต้อง

คู่มือปัจจัยอื่น ๆ มาประกอบด้วย นอกเหนือจากปัจจัยทางด้านลักษณะโครงสร้างของครอบครัวแล้ว

การพิจารณาความสัมพันธ์ของศาสนากับภาวะเจริญพันธุ์พบว่า สตรีที่นับถือศาสนาพุทธ ลัทธิไทยใหม่ และอื่น ๆ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันในกลุ่มของชาวเลทุกจังหวัด คือ 2.37 คน, 2.84 คน, และ 2.93 คนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามหมวดอายุของสตรี จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยเมื่อจำแนกตามการนับถือศาสนาและลัทธิแล้ว ก็ได้ผลในทำนองเดียวกัน คือมีค่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนัก

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับภาวะเจริญพันธุ์ เมื่อพิจารณาอาชีพของสามีพบว่า สตรีที่สามีทำงานมากกว่า 2 อาชีพขึ้นไป มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีที่สามีทำงานเกี่ยวกับการประมง รับจ้าง ทำการประมง และรับจ้างค้าย คือมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.89 คน, 2.76 คน, 2.61 คน, 2.27 คนตามลำดับ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของสามีกับภาวะเจริญพันธุ์ในแต่ละหมวดอายุความสัมพันธ์จะน้อยมาก และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่แน่นอนในแต่ละหมวดอายุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพส่วนใหญ่ของสามีในการทำงานทั้ง 4 ประเภทเป็นงานที่ใช้แรงงานทั้งสิ้น

นอกจากนั้น การพิจารณาความสัมพันธ์อาชีพของสตรีกับภาวะเจริญพันธุ์ พบว่า สตรีที่ทำงานไม่ว่างงานประเภทไหน ในจำนวน 4 ประเภทนี้ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่างงานที่ทำนั้นส่วนใหญ่เป็นงานประเภทที่ใช้แรงงานทั้งสิ้น สตรีดังกล่าวจึงมีคุณลักษณะโดยทั่วไปคล้ายคลึงกัน การพิจารณาแยกตามอาชีพของแรงงานพบว่า สตรีที่ทำงานตั้งแต่ 2 อาชีพขึ้นไป มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาทำประมง, ประมงและรับจ้าง, รับจ้าง คือมีจำนวนบุตรเกิดรอด

โดยเฉลี่ย 2.89 คน, 2.76 คน, 2.61 คน และ 2.27 คนตามลำดับ อาจเป็นเพราะลักษณะของงานที่ต้องมีคนมาช่วยในการทำงาน เช่นมีลูกไว้ช่วยดูแลน้อง ช่วยหุงอาหาร และเฝ้าบ้านเรือน อย่างน้อยก็พาไปเป็นเพื่อนในการออกไปทำงาน เช่นช่วยพายเรือให้

ในการศึกษาในเรื่องดังกล่าว เมื่อควบคุมโดยอายุของสตรี พบว่า เมื่อพิจารณารวมทุกจังหวัดในแต่ละหมวดอายุ ก็ไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนที่สัมพันธ์กันดังที่กล่าวมาแล้วที่ว่าสตรีทำงานมากกว่า 2 อาชีพขึ้นไป จะต้องมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงที่สุดเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนเสมอไป ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นสตรีที่ทำงานเกี่ยวกับการประมงและรับจ้างที่มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ในกลุ่มอายุของสตรี 25-34, 35-44, และ 45 ปีขึ้นไป คือมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.33 คน, 4.50 คน และ 4.50 คนตามลำดับ อันนี้อาจเป็นเพราะข้อมูลน้อยก็ได้

เมื่อพิจารณาในหมวดอายุทั้ง 4 หมวดแล้ว พบว่ามีความผันแปรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในแต่ละประเภทของงานทั้ง 4 ประเภท มีข้อน่าสังเกตว่า เมื่อควบคุมด้วยอายุและพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่ามีผลทำนองเดียวกันกับอาชีพของสามี คือจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ไม่ว่าจะพิจารณาจากอาชีพใดก็ตาม ไม่สามารถบอกได้ชัดเจนได้ว่าจังหวัดไหนมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำเพราะมีความแตกต่างกันไปตามหมวดอายุของสตรีในจังหวัดนั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่

การพิจารณารายได้ของคู่สมรส ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่าแบบแผนที่ได้ยังไม่ชัดเจนพอ เมื่อพิจารณารายได้ของรายวันของแต่ละระดับของคู่สมรสที่มีรายได้ 1-40 บาท และรายได้ของคู่สมรสที่มีรายได้ตั้งแต่ 81 บาทขึ้นไป พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเจริญพันธุ์กับรายได้ของคู่สมรสค่อนข้างจะแปรปรวน เมื่อพิจารณารายได้ 2 ระดับดังกล่าว พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับภาวะเจริญพันธุ์ คือคู่สมรสที่มีรายได้ต่ำจะมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าคู่สมรสที่มีรายได้สูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาจากทุกจังหวัด หรือพิจารณาแยกเป็นรายจังหวัด แต่ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนทุกหมวดอายุทุกจังหวัดและเป็นรายจังหวัดอาจ

เป็นเพราะลักษณะของ รายได้แต่ละระดับมักเป็นรายได้ไม่คงที่ จากลักษณะของงานที่ทำ เพราะบางวันอาจจะหาปลา หาหอยได้มาก รายได้วันนั้นก็ดีไป แต่ถ้าวินไหนโชคไม่ดี หาปลาหาหอย ฯลฯ ไม่ได้ วันนั้นอาจจะไม่มีรายได้เลยสักบาทเดียว แต่เวลาสัมภาษณ์เขาอาจจะบอกถึงวันที่เขามีรายได้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนวันที่เขาไม่มีรายได้เขาจะไม่บอกเอาไว้ ดังนั้นจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยไม่ว่าระดับรายได้ทั้ง 3 ระดับ จึงไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก

ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์

นอกจากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับภาวะเจริญพันธุ์ดังกล่าวแล้ว การศึกษาถึงเรื่องความรู้และทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น ของการวางแผนครอบครัวต่อภาวะเจริญพันธุ์ พบว่าผู้ที่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวจะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว แต่ในการศึกษารุ่นนี้ไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนที่ว่านี้ คือผู้ที่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวกลับมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว คือมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย 2.65 คน, และ 2.58 คนตามลำดับ ข้อมูลที่มีอยู่ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทำการคุมกำเนิดมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าผู้ที่ไม่คุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้คุมกำเนิดหลังจากที่ตนได้มีครอบครัวขนาดใหญ่แล้ว โดยมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยมากแล้ว และอาจเป็นผู้ที่มีความสามารถมีบุตรมากกว่าผู้ที่ไม่คุม ไม่ว่าจะพิจารณาตามหมวดอายุของแต่ละจังหวัดหรือเป็นรายจังหวัดก็ได้ผลในทำนองเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้วข้างบน

และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว พบว่าผลในทำนองเดียวกันกับเรื่องความรู้และทัศนคติ คือสตรีที่เคยใช้การวางแผนครอบครัวกลับมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยใช้การวางแผนครอบครัว ไม่ว่าจะพิจารณาแยกเป็นรายจังหวัดตามหมวดอายุ ก็ให้ผลในทำนองเดียวกัน

จากการพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ เช่น ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าสตรีชาวเลไม่ว่าจะอยู่ในครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงหรือต่ำ ก็มีภาวะเจริญพันธุ์ที่ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้เพราะข้อสรุปจากการศึกษาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวให้ผลส่วนใหญ่ในทำนองที่ว่า สตรีในหมวดอายุเดียวกัน ถึงแม้เริ่มมีชีวิตสมรสเร็วกว่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่า สตรีที่มีช่วงระยะเวลาการสมรสยาวนานกว่า จะมีแนวโน้มของการให้กำเนิดบุตรมากกว่าก็ตาม แต่สตรีชาวเลจะต้องประสบกับเสถียรภาพการสมรสที่ไม่มั่นคง เช่น การเป็นหม้าย เนื่องจากสามีตาย หรือหย่าร้างกัน ดังนั้นการแต่งงานเร็วไม่ถือเป็นเครื่องวัดการมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยมากได้ ประสบการณ์ของการตายของทารกทำให้สตรีชาวเลมีแนวโน้มที่จะทำให้ภาวะเจริญพันธุ์สูงขึ้น อันนี้มีส่วนเป็นจริงเพราะไม่มีเวลาที่จะเลี้ยงดูบุตรเกิดรอดให้มีชีวิตหมดทุกคน จนถึงเข้าสู่วัยแรงงานได้ เนื่องจากลักษณะงานที่เขาทำเป็นงานที่ลำบากต้องเลี้ยงกับคลื่นลมในทะเลอยู่ตลอดเวลา ส่วนเรื่องการศึกษาของสามีและภรรยาที่มีความสัมพันธ์กันบ้างแต่ไม่ค่อยเด่นชัดนัก

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดและตามหมวดอายุของสตรี นอกจากนั้นในเรื่องอาชีพของสามีและภรรยา รายได้ของคู่สมรสความรู้และทัศนคติตลอดจนการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวนำมาวัดกับภาวะเจริญพันธุ์ไม่ค่อยได้ผลที่ชัดเจนนัก เพราะลักษณะของอาชีพของสามีและของภรรยาทุกประเภทมีลักษณะงานที่เหมือนกัน เช่น การที่ต้องไปใช้แรงงานและเลี้ยงกับภัยอันตรายทั้งนั้น รายได้ของคู่สมรสก็ไม่แน่นอน บางวันได้มากก็หยุดทำงานไปหลายวัน จนกว่าใช้เงินที่หาได้ในวันนั้นหมดไปเสียก่อน จึงไปหาใหม่ตามความเชื่อของลัทธิไทยใหม่ การมีรายได้มากหรือน้อยจึงไม่สัมพันธ์กับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล กล่าวถึงความรู้และทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวก็มีลักษณะในทำนองเดียวกันกับ อาชีพ รายได้ คือสตรีที่เห็นภัยและใช้การวางแผนครอบครัวมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยมากกว่าสตรีชาวเลที่ไม่เห็นภัยและไม่เคยใช้การวางแผนครอบครัว

ดังนั้นปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ พอจะสรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านประชากร สังคม เห็นได้ชัดเจนกว่าปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อภาวะเจริญพันธุ์ของชาวเล และจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มที่จะทำให้จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าจังหวัดอื่น ๆ เพราะจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่ชาวเลอยู่ใกล้แหล่งชุมชน ที่ได้รับการพัฒนามากกว่าจังหวัดอื่น ๆ คือที่หาดราไวย์และที่เกาะสิเหร่

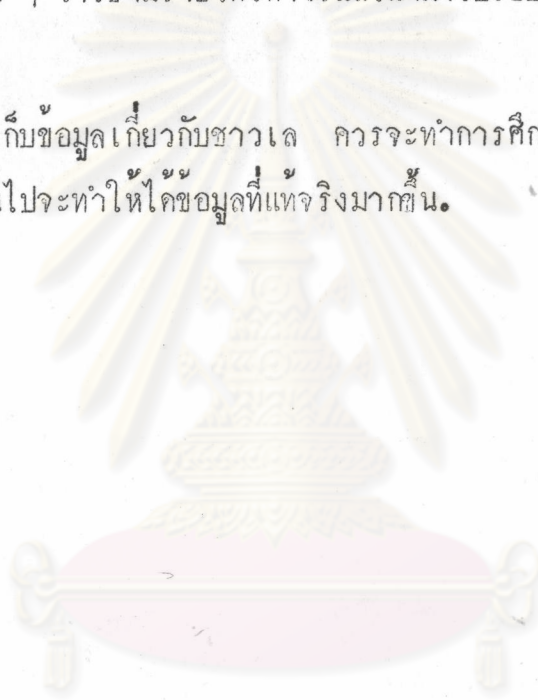
ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเลในจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ตในครั้งนี ทำให้ทราบถึงแบบแผนด้านภาวะเจริญพันธุ์ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล ในจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต เนื่องจากการศึกษาในเรื่องดังกล่าวยังไม่มีผู้ทำการศึกษามาก่อน ดังนั้นนอกจากผลของการศึกษาในครั้งนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนงานด้านประชากรอันเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ในด้านวิชาการโดยที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาเรื่องนี้ ในรายละเอียดต่อไป รวมทั้งจะเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาสมมติฐาน เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล

อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีขนาดไม่ใหญ่นักและมีข้อจำกัดของคำถามในแบบสอบถามหลายประการ ดังนั้น ถ้าจะมีการศึกษารั้งต่อไปในหัวข้อนี้ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้คือ

1. ควรมีการสุ่มตัวอย่างประชากรชาวเลที่อยู่ในประเทศไทยให้ครบหมดทุกจังหวัดทั้งหมด 6 จังหวัด เพื่อเป็นตัวแทนของชาวเลทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีขนาดของตัวอย่างใหญ่พอสมควรที่จะสามารถศึกษาถึงผลกระทบต่อปัจจัยต่าง ๆ ต่อด้านภาวะเจริญพันธุ์ ตลอดจนสามารถควบคุมปัจจัยที่สำคัญบางประการให้คงที่ได้

2. เพิ่มคำถามที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ให้ครบถ้วน ที่สำคัญได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการสมรส (ประวัติการสมรส ระยะเวลาการสมรสแต่ละครั้ง เหตุผลในการหย่าร้าง ฯลฯ) ข้อมูลเกี่ยวกับการย้ายถิ่นของสามี
3. เนื่องจากลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ของชาวเล มีลักษณะคล้าย ๆ กัน น่าจะถามถึงอาชีพนั้น ๆ ว่าเขามีรายได้เท่าไรแล้วนำมาเปรียบเทียบกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีชาวเล
4. ผู้ที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับชาวเล ควรจะทำการศึกษาทั้งด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาควบคู่กันไปจะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมากขึ้น.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย